EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 21

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Nizozemska

Sažetak

Nizozemska je već dugo predvodnik u digitalnim inovacijama zahvaljujući visokoj razini istraživanja. Međutim, nailazi na poteškoće zbog nedostatka radne snage u području IKT-a te sve manjih javnih ulaganja u inovacije i digitalno obrazovanje. Vrlo je predana zaštiti korisnika na internetu te se primarno bavi suzbijanjem dezinformacija i zaštitom djece.

U Nizozemskoj postoji visoka razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 10 nacionalnih ciljeva, od kojih je 90 % usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. **Nizozemska uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja:** 83 % njih napreduje prema planu (na temelju smjerova djelovanja koji su 2024. utvrđeni za 6 od 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). **Primijenila je 40 % od 10 preporuka Komisije iz 2024.** tako što je znatno izmijenila politike (20 %) ili uvela nove mjere (20 %).

Nizozemska industrija poluvodiča i dalje je glavna sastavnica digitalnog okruženja te države, a vidljiv je i sve veći zamah u kvantnim tehnologijama. Međutim, zbog ukidanja važnih izvora financiranja kao što je Nacionalni fond za rast nastala je financijska nesigurnost. I dalje postoji manjak talenata u području IKT-a, koji se dodatno pogoršao zbog nedavnih smanjenja proračuna u visokom obrazovanju. Nizozemska je 2024. proširila svoju strategiju za suzbijanje dezinformacija na internetu iz 2022. i poboljšala zakonodavstvo za zaštitu djece na internetu. **U predstojećoj strategiji digitalizacije Nizozemske** primijenit će se centraliziraniji pristup usmjeren na poboljšane usluge digitalne uprave na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, uvođenje umjetne inteligencije, digitalne vještine državnih službenika te digitalnu suverenost i sigurnost.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Nizozemska				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	NL	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	98,3 %	98,4 %	0,1 %	97,8 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	77,7 %	85,3 %	9,9 %	—	69,2 %	8,4 %	—	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	27	59	118,5 %	—	2 257	90,5 %	—	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	80,8 %	0,5 %	—	72,9 %	2,8 %	95,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	60,4 %	68,5 %	13,5 %	—	—	—	85,3 %	75 %
Umjetna inteligencija	14,1 %	23,1 %	63,5 %	23,0 %	13,5 %	67,2 %	85,1 %	75 %
Analitika podataka	50,8 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	74,6 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	30	32	6,7 %	—	286	4,4 %	—	500
Barem osnovne digitalne vještine	82,7 %	—	—	—	—	—	100,0 %	80 %
Stručnjaci za IKT	6,9 %	7,0 %	1,4 %	7,7 %	5,0 %	4,2 %	9,2 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	85,9	88,5	3,1 %	85,9	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	86,7	88,8	2,4 %	86,7	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	72,5	65,2	-10,1 %	—	82,7	4,5 %	—	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 84 % nizozemskih građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Nadalje, 90 % građana smatra da je važno da javna tijela suzbijaju i ublažavaju problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu. Kad je riječ o konkurentnosti, 83 % ih smatra da je važno da europska poduzeća mogu rasti i postati „europski predvodnici" koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Nizozemska infrastruktura za povezivost u dobrom je stanju uz raširenu širokopojasnu pokrivenost i izvrsne 5G usluge. Nacionalna tehnološka strategija služi kao glavna smjernica za rad države u području digitalnih inovacija i u njoj se navode ključni prioriteti kao što su poluvodiči, umjetna inteligencija, kvantna tehnologija i kibernetička sigurnost. Nizozemska u svojem pristupu poluvodičima i kvantnim tehnologijama nastoji postići ravnotežu između promicanja tehnološkog vodstva i zaštite svojih najvažnijih lanaca opskrbe. Kad je riječ o digitalizaciji poduzeća, iako je većina nizozemskih poduzeća postigla osnovnu razinu digitalizacije, manja poduzeća često imaju poteškoća s uvođenjem ključnih digitalnih tehnologija, posebno umjetne inteligencije. Te poteškoće mogle bi se pogoršati zbog rascjepkanosti inovacija u području umjetne inteligencije u Nizozemskoj, koje u velikoj mjeri ovise o regionalnim partnerstvima. Zbog toga se mogućnosti financiranja i cjelokupna nacionalna strategija mogu činiti nepovezanima i neravnomjerno dostupnima manjim poduzećima. Naposljetku, Nizozemska strategija za kibernetičku sigurnost i dalje je primarna inicijativa za rješavanje pitanja digitalnih prijetnji i promicanje digitalnih inicijativa. Ohrabrujuće je da je 2024. ostvaren napredak u centralizaciji vladinih napora i jačanju javno-privatne suradnje u tom području.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Nizozemska ima visoku razinu digitalnih vještina s vrlo dobrim rezultatima u svim regijama i za sve spolove, iako i dalje postoje određene razlike između osoba različite dobi i razine obrazovanja. Nedavna smanjenja proračuna u visokom obrazovanju u kombinaciji s postojećim nedostatkom radne snage u području IKT-a mogla bi u budućnosti predstavljati problem za digitalno tržište rada. Stoga je nacionalni plan prilagođen kako bi se poduprli podučavanje u području IKT-a i regionalni planovi za povećanje radne snage u području IKT-a. Znatan problem predstavljaju i rodna neravnoteža u udjelu stručnjaka za IKT u broju zaposlenih te smanjenje broja žena zaposlenih u tom području. Nizozemska ima dobre digitalne javne usluge i radi na digitalnoj pristupačnosti kako bi osigurala da svi mogu sudjelovati u digitalnoj tranziciji. Osim toga, i dalje je predana suzbijanju dezinformacija i zaštiti prava djece na internetu.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Nizozemska je pokretanjem Akcijskog plana za održivu digitalizaciju povećala svoju predanost održivoj digitalizaciji. U tom se planu, koji je predstavljen u okviru klastera „Zeleno i digitalno" Akceleratora dobrih praksi digitalnog desetljeća, utvrđuju mjere za iskorištavanje digitalnih alata za smanjenje potrošnje energije, praćenje i ublažavanje utjecaja digitalnog sektora na okoliš te jačanje javno-privatne suradnje u razmjeni informacija.

Nizozemska

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Nizozemska je 31. siječnja 2025. dostavila potpuno revidirani nacionalni plan za digitalno desetljeće, koji sadržava oko 15 novih mjera i četiri revidirana cilja. U tom je planu uzela u obzir znatan broj preporuka iz 2024. te je povećala ambicioznost svojih nacionalnih ciljeva za VHCN, digitalizaciju MSP-ova i uvođenje analitike podataka kako bi ih uskladila s ciljevima EU-a za 2030. Nizozemski nacionalni cilj za stručnjake za IKT i dalje je nešto niži od cilja EU-a (da na položaju stručnjaka za IKT radi 9,2 % ukupnog zaposlenog stanovništva, a ne 10 %). Nije utvrđen cilj za pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima jer bi ga bilo teško odrediti s obzirom na tamošnji decentralizirani zdravstveni sustav. U revidiranom planu težište je i dalje na digitalnim javnim uslugama, a veća se važnost pridaje stručnjacima za IKT. Plan sadržava **59 mjera i raspolaže s 5,25 milijardi EUR, od čega su 5,22 milijarde EUR iz javnih proračuna (0,46 % BDP-a).** Još uvijek obuhvaća širok raspon ciljeva digitalnog desetljeća, uz veće obveze povezane s digitalnom i zelenom tranzicijom, te se njime promiču antropocentrični digitalni prostor i zaštita društva na internetu. Plan uključuje i više pojedinosti o savjetovanju s dionicima nego izvorni plan.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Nizozemska je digitalnom sektoru dodijelila 26 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (1,2 milijarde EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 170 milijuna EUR, odnosno 11 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2].

Nizozemska je članica konzorcija za europsku digitalnu infrastrukturu (EDIC) Savez za jezične tehnologije i EDIC-a Lokalni digitalni blizanci za CitiVERSE. Izravno sudjeluje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija te važnom projektu od zajedničkog europskog interesa za infrastrukturu i usluge u oblaku sljedeće generacije. Također je država sudionica Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Nizozemska je doprinijela Akceleratoru dobrih praksi[3] za digitalno desetljeće tako što je podijelila dva primjera dobre prakse u okviru klastera „Uvođenje u poduzećima” (Nacionalna tehnološka strategija) i klastera „Zeleno i digitalno” (Akcijski plan za održivu digitalizaciju).

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Nizozemska je relativno aktivna u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno 60 inicijativa, od kojih su tri nove inicijative pokrenute 2024. Nizozemska je najaktivnija u osiguravanju da digitalna transformacija ostane u službi ljudi, dok je utvrđeno da je manje aktivna u području osiguravanja pravednog digitalnog okruženja. Čini se da mjere

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.

u području digitalne solidarnosti i uključenosti imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na digitalnu sigurnost, zaštitu i jačanje položaja.

Preporuke

- **Kvantne tehnologije / poluvodiči:** pronaći alternativne (javne i privatne) izvore financiranja kako bi se iskoristila konkurentska prednost Nizozemske u području poluvodiča i kvantnih tehnologija, uz istodobno održavanje dobrog poslovnog okruženja za dugoročne digitalne inovacije.
- **Stručnjaci za IKT:** privući raznolikije talente u području IKT-a aktiviranjem neiskorištenih potencijalnih radnika (odnosno osoba migrantskog podrijetla i osoba koje su zaposlene na nepuno radno vrijeme). Nadovezati se na nedavne planove za smanjenje nedostatka radne snage na tržištu rada, pri čemu bi posebnu pozornost trebalo posvetiti privlačenju većeg broja talenata u području IKT-a, boljem usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada te osiguravanju odgovarajućih financijskih sredstava za visoko obrazovanje. Reagirati na bojazni zbog nedavnih smanjenja proračuna u visokom obrazovanju.
- **Umjetna inteligencija:** strateški dodijeliti kombinaciju javnih i privatnih sredstava za podupiranje uvođenja ključnih digitalnih tehnologija u MSP-ovima, osobito umjetne inteligencije. Poboljšati suradnju među raspršenim regionalnim inicijativama te postaviti jasnu viziju i strateški plan za umjetnu inteligenciju kako bi se u potpunosti iskoristio njezin potencijal.
- **Osnovne digitalne vještine:** dopuniti postojeće mjere na lokalnoj i regionalnoj razini uspostavom nacionalnih nastavnih planova i financiranja kako bi se osigurala digitalna uključenost i visoka razina digitalnih vještina. To bi moglo obuhvaćati dodavanje tehnološke pismenosti ili sličnih predmeta u nacionalni nastavni plan.
- **Zelena tranzicija:** nastaviti s doprinosom zelenoj tranziciji, među ostalim osmišljavanjem programa djelovanja na temelju Akcijskog plana za održivost te stvaranjem većih sinergija među mjerama i politikama unutar i izvan vlade.